

BOGOLJUB

CERKVENI LIST ZA SLOVENCE.

Štev. 17. Leto II.
V LJUBLJANI, 15. sept. 1904.

Izhaja

vsak drugi četrtek
po 1. in 15. dnevu v mesecu.

Izdaja „Katoliška bukvarna“.
Tiska „Katoliška tiskarna“.
Urejuje Janez Ev. Kalan.

Cena

mu je na leto 1 K 60 vln.
Zunaj Avstrije 2 K 8 vln.
Za Ameriko 2 K 60 vln.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Bogoljuba“ v Zapogah, P. Smlednik, (Kranjsko).
Naročnina in inserati pa: Upravištvu „Bogoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice 2.

Vsebina XVII. zvezka:

	Stran
Drugi slovensko-hrvaški evharistični shod	257
Dom miru	261
Ugovori zoper Marijino družbo	262
Jesenskim cveticam	264
Življenje sv. očeta Pija X.	264
Iz jugoslovanske Bosne	266
Razgled po katoliškem svetu	267
Cerkveni razgled po domovini	269
Zahvale za uslišano molitev	272
Darovi	272

Listnica uredništva. Dopisov o novih mašah in birmah ne moremo prinašati, ker so slavnosti skoro povsod enake. Ravno tako ne moremo prinašati celih govorov, ki jih imajo pri družbenih shodih. Nekateri dopisi so ali preveč obširni, ali preveč osebni ali preslabo pisani, zato so izostali, oziroma se zakasneli ali bili okrajšani.

Drugi slov.-hrvaški evharistični shod.

Kakor se zbirajo posvetnjaki in brezbožneži v posvete, tako se moramo tudi katoličani. Že psalmist v stari zavezi pripoveduje (v 2. psalmu), da se prvaki zemlje zbirajo, stikajo glave skupaj in delajo naklepe zoper Boga in Kristusa: „Raztrgajmo njih vezi in vrzimo s sebe njih jarm!“

V teh naših dneh napravljajo take shode, posvete in delajo take črne naklepe prav posebno pogosto. Še to leto ima biti v Rimu — tam pred pragom Vatikana — mednarodni shod „prostomiselnecv“. Namen tega shoda ni noben drug, kakor kako bi raztrgali božje vezi in vrgli s sebe njegov jarm, kako bi kar najbolj mogli izpodkopati kraljestvo božje.

Kakor ti skušajo, kako bi Kristusu mogli izpodmakniti prestol in iztrgati kraljestvo, tako imajo evharistični shodi namen, kako bi kolikor mogoče vse podvrgli in čim največjo čast dali Kristusu-kralju, kraljujočemu v naši sredi v preponižni podobi sv. hostije. Evharistični shodi imajo izmed vseh shodov, kar jih napravljajo katoličani, najbolj vzvišen predmet in namen.

Evharistični shodi so v zadnjem času prišli zelo v navado. Mi Slovenci smo se v ta namen združili z brati Hrvati. Na otoku Krku, pod oskrbo škofa Mahničja, izhaja letos 3. leto hrvaško-slovenski časnik za duhovnike, „Ss. Eucharistia“, in pred dvema letoma je bil prvi hrvaško-slovenski evharistični shod v slovečem Marijinem svetišču na Trsatu. V tem listu in teh shodih se gotovo najlepše kaže in zrcali bratstvo dveh sorodnih narodov, Slovencev in

Hrvatov. Lepša edinost med nami ni mogoča, kakor če se družimo in zbiramo okolu Najsvetejšega, in vnemamo za vedno večje češčenje in ljubezen do njega.

Letošnji, drugi shod, je imel biti v Ljubljani, kakor je bilo na Trsatu sklenjeno. V resnici lepo se je izvršil ta shod. Le ena misel nam je kalila sveto veselje: kako lepo bi šele bilo, ko bi shod ne bil tako nesrečno skupaj zadel z duhovnimi vajami v vseh sosednih škofijah!...

Duhovnikov se je zbralo okolu 250. Hrvatov je bilo 60. Zastopane so bile večinoma vse hrvaške škofije: Zagreb, Djakovo, Senj, Zader, Dubrovnik, Šibenik, Splet, Krk. Shod pa je počastil tudi prevzvišeni knez in nadškof goriški, Andrej Jordan. Njegova prisotnost je dala shodu veliko večji sijaj, zato smo Prevzvišenemu zelo hvaležni za njegov prihod.

Shod se je pričel v torek, 23. avgusta, ob polpetih popoldne. Duhovniki in verniki so se zbrali v ljubljanski stolnici sv. Nikolaja. Stolni župnik kanonik Erker je ob asistenci pristopil k oltarju in poklical sv. Duha. Petje na koru so oskrbeli duhovniki pod vodstvom gospoda Ferjančičja, kaplana pri sv. Jakobu v Ljubljani; orgljal je č. p. Angelik. Nato je imel prvo pridigo č. p. Regalat Cebulj: Marija brezmadežna in presv. Rešnje Telo. Potem so bile latinske pete lavretanske litanije, katere je kvartet duhovnikov posebno lepo peval.

Koj potem se je pričelo prvo zborovanje v semeniški obednici. Zborovanje je pričel preč.

g. kanonik in generalni vikar Janez Flis s prisrčnim pozdravom vseh došlih gospodov; posebno gorko je pozdravil brate Hrvate, ki se niso strašili dolgega pota, da se z nami posvetujejo, kako bi se moglo slovensko-hrvaško ljudstvo bolj vneti v ljubezni do Najsvetejšega. — Za njim je izpregovoril presvetli gospod knezoškof ljubljanski najprej v slovenskem, potem v hrvaškem jeziku na podlagi okrožnice Leona XIII. o presv. R. Telesu.

Po teh uvodnih govorih je bila volitev predsedstva. Za predsednika shodu je bil izvoljen dr. Ante Bauer, vseučiliški profesor v Zagrebu, za podpredsednika dekan leskovski Frančišek Švajger, za tajnika g. Šebalj, kaplan v Malem Lošnju, in Jožef Potokar, stolni vikar v Ljubljani.

Prvo predavanje je imel g. Petar Nikolanci, semeniški spiritual v Zadru: „Korist svakdanjega posjeta Svetotajstva.“ Priporočal je vsakdanje obiskovanje sv. R. T. in našteval pomočke, kako to doseči. —

Drugi je predaval g. Jakob Ukmar, kaplan v Rojanu pri Trstu: „Duhovnik v luči Evharistije.“ Proti koncu govora se je posebe ozrl na tržaške verske razmere, ki niso posebno vesele; a zadnji čas se je tudi tam zasvetilo upanje zboljšanja. Neki mladi goreči duhovniki so se krepko skupaj vzeli, da dvignejo katoliško življenje, in presvetli škof z veseljem podpira vse dobro. Govornik nazadnje priporoča tržaške Slovence v molitev.

S tem je bilo zborovanje za ta večer končano.

Drugo jutro, sv. Jerneja dan, po končanih tihih sv. mašah ob pol osmih je pridigoval prevzvišeni knezoškof ljubljanski. V presvetem zakramentu — tako je razpravljal visoki govornik — je pravo življenje. Tu je prava in čista resnica. Tu se dobiva potrebna milost. Ta Zakrament poživlja našo vero, upanje, ljubezen. Ta skrivnost daje Cerkvi edinost. Vnanja vez, ki veže vse katoličane, je papež; notranja pa najsvetejši Zakrament. Ta Zakrament daje Cerkvi velikansko moč. Cerkev preganjajo z vsemi silami, mi se pa smejemo pomneč besedi Gospodovih: Jaz sem z vami vse dni do konca sveta — v najsvetejšem Zakramentu. — H koncu je pozival višji

pastir duhovnike in vernike, naj pridno obiskujejo Najsvetejše, in naj pridno hodijo k sveti maši, prav posebno pa še, naj ta Zakrament prejemajo. Pohvalil je Ljubljančane, da k sveti maši radi prihajajo, — kar je resnica. Pri vseh napakah, ki jih ima Ljubljana, ima to prednost, da ni zlepa v kakem mestu toliko ljudi pri mašah kakor v Ljubljani.

Nato je bila velika sv. maša, ki jo je peval ob obilni asistenci prevzvišeni knezonadškof goriški.

Po sv. maši se je koj nadaljevalo zborovanje in je trajalo čez poldne.

Prvi je predaval vseučiliški profesor iz Zagreba, dr. Pazman: „Svečenik i dom Gospodnji.“ Razlagal je, kako mora biti dom Gospodov, cerkev, kjer Bog stanuje, lepo v redu in snagi, kak oltar, tabernakelj, kako čiste sv. posode, perilo in vse, kar je v dotiki z Najsvetejšim.

Dalje je govoril č. P. Salezij iz Ljubljane: Presv. R. Telo in tretji red. Opisoval je sv. Frančiška serafsko ljubezen do Najsvetejšega, kako je rad bil in stregel pri sv. maši, kako globoko je častil mašnike, skrbel za lepoto hiše božje, sam pekel hostije itd. Svojega duhovnega očeta naj posnemajo vsi njegovi duhovni sinovi in hčere!

G. Šebalj, kaplan dr. Bonefačiča urednika „Evharistije“, zadržanega priti na shod, je poročal o stanju tega lista. „Evharistija“ napreduje, od zadnjega shoda je dobila več sto novih naročnikov, zlasti mladih gospodov. — V kratkem ima priti na svetlo hrvaška „Večna molitev“.

G. prelat Flis je podal poročilo o družbi častivcev v ljubljanski škofiji. Gledé skupne glasne molitve vernikov je dodal sledeča navodila: Moli naj se počasi, slovesno, v taktu! Drugače ni vspodbudno, in ni mogoče nič misliti na pomen molitve. Dobro je, da je nekaj oseb (6—10), ki znajo prav dobro moliti, da vso molitev nekako „drže“, da se lahko drugi nanje naslanjajo. Koristno je, da se časih pred uro nekoliko razloži pomen dotične „ure“, in da se določi kak gotov namen, za katerega naj se moli pri uri.

Zadnji je predaval semeniški spiritual v Zagrebu, dr. Lang: Presveta Evharistija

in krščanski značaj. „Pravični živi iz vere“, pravi sv. Pavel. Pobožen kristjan živi in dobiva moč iz hrane nebeške mane. Odkod so dobivali moč prvi kristjani, mučenci, sveti očetje v težavnih urah, ki so prišle nanje? Katakombe nam govoré, kako so se kristjani krepčali z božjim kruhom za hude boje. Isto moč ima presv. R. Telo še vedno. To uči zgodovina in izkušnja. Presveti Zakrament krepča kristjana za boje in viharje, ki se bijejo in divjajo sredi nemirnega srca kakor sredi šumnega sveta.

Po končanih predavanjih je podpredsednik shoda g. dekan Švajger z znano svojo spretnostjo nakratko razpravljajl o stavljenih predlogih: Kak poseben list za češčenje sv. Rešnjega Telesa naj se ne ustanovi, kakor je bilo od neke strani predlagano, ampak naj se podpirajo in razširjajo obstoječi slovenski nabožni listi zlasti „Bogoljub“, kateri naj se v kratkem razširi kakor njegov starejši brat „Domoljub“.

Hrvatje naj pa si ustanove splošen nabožen list, ki naj služi vsem tozadevnim potrebam, in naj se pridno širi med ljudstvom. — O predlaganem vsakdanjem obiskovanju Najsvetejšega se bo obravnavalo pri konferencah „sodalitatis.“ — Cerkve, v katerih se hrani Najsvetejše, naj bodo cel dan odprte. — Vpeljuje in goji naj se 40urna pobožnost pred pustom, če ne 3 dni, vsaj po en dan.

Sprožila se je misel, naj bi se tudi po Hrvaškem vpeljevale Marijine družbe, in potem naj bi se napravljali kakor evharistični tako tudi marijanski slovensko-hrvaški shodi.

Dr. Bonefačiću, uredniku „Evharistije“, se je izrekla zahvala.

V Rim se je odposlala prošnja, naj se služabnik božji Eymard, ustanovnik družbe častivcev, proglasi za blaženega.

Govorilo so tudi o tem, kje naj bo prihodnji evharistični shod. Nekateri si ga želé imeti v Zagrebu, drugi v Splitu v Dalmaciji. Vprašanje se bo po drugem potu rešilo.

S tem je bilo zborovanje končano. Predsednik dr. Bauer se je srčno zahvalil vsem zborovavcem, prevzvišeni knezonadškof pa je podelil višjepastirski blagoslov.

Popoldne pa se je razvila krasna procesija iz stolnice v nunsko cerkev. Ob pol 3. so bile večernice, nato se je jel pomikati spreved. Tako sijajne procesije, vsaj gledé števila duhovnikov, v Ljubljani še ni bilo. Za banderom stolne cerkve korakali so gojenci zavoda „Marijanišča“ s č. sestrami, za njimi Lichtenthurnov zavod in lepo število usmiljenih sester, za njimi so se uvrstili možje. Nato so sledili oo. frančiškani ter duhovščina v koretljivih, dolga vrsta v dalmatikah, mašnih in večerničnih plaščih, za njimi kanoniki raznih škofij, ljubljanski knezoškof, in goriški metropolit z Najsvetejšim pod krasnim nebesom. Duhovnikov z redovniki je bilo 292 v procesiji; samo iz zagrebške škofije je bilo 35 udeležencev, vseh hrvaških duhovnikov je bilo okoli 70, med njimi tudi dva unijatska duhovnika, ki sta maševala po svojem obredu v stolnici. Za duhovščino je šla veliko množica ženskega spola. Med procesijo se je molilo in prepevale evharistične pesmi. V uršulinski cerkvi je imel najprvo navdušen govor gospod prelat Flis o zgodovini češčenja sv. Rešnjega Telesa. Po govoru so bile litanije presv. Srca Jezusovega. V istem sporedu se je vršila procesija v stolnico, kjer je presvetli gospod metropolit zapel „Te Deum“ in podelil blagoslov.

Pozdravi:

Premilostni gospod knezoškof ljubljanski je odposlal na papeža in na cesarja udanostni brzojavki. Brzojavka papežu se glasi: „Nad dvesto duhovnikov iz metropolije goriške, zadrške in zagrebške ter iz škofije lavantinske, zbranih z nadškofom goriškim in škofom ljubljanskim na evharistiškem sestanku izraža Njegovi Svetosti vsestransko pokorščino, popolno udanost in sinovsko spoštovanje ter prosijo apostolskega blagoslova, da bi mogli neutrudno delovati za kraljestvo Kristusa v Evharistiji pričujočega.“ Brzojavka cesarju se glasi: „Nad dvesto duhovnikov iz slovenskih in hrvaških škofij, zbranih na evharistiškem sestanku, se najvdanejše in najpokornejše klanja Njegovemu Veličanstvu, svojemu vladarju iz hiše habsburške, ki je gojila vedno prav posebno pobožnost do Najsvetejšega Zakramenta.“ — Od cesarja je došel še isti dan brzojavni odgovor,

ki se glasi: „Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo je račilo po Vaši knezoškofovski Milosti predloženo udanostno izjavo na evharistiškem sestanku v Ljubljani zbranih duhovnikov na najvišje znanje vzeti z zadovoljstvom in zahvalo.“ Od sv. Očeta je došel naslednji brzjavni odgovor: „Sv. oče je sprejel hvaležnega srca čustva udanosti, razodeta mu z evharistiškega sestanka v Ljubljani, ter podeli Tebi in in vsem drugim na shodu zbranim duhovnikom kaj rad apostolski blagoslov. Kardinal Merry del Val.“

Došle so še sledeče brzjavke:

Beljaške Toplice. Pozdravljam srdačno euharistijski kongres moleči Gospodina, da se proslavi njegovo otajstvo, iz kojega primamo život vječni. — Juraj Posilović, nadbiskup (zagrebski).

Schwaz. Voščim dober vspeh in blagoslov božji! Hrvatskim in slovenskim bratom v Kristusu pozdrav! — Biskup Mahnič.

Šibenik. Goreče želje k srečnemu vspehu. V duhu sem pričujoč pri častitem zborovanju. — Pulišić, škof šibeniški.

Gleichenberg. Od srca pozdravljam članove kongresa, kojemu na žalost nemogu prisustvovati, te molim Gospodina, da im blagoslovi rad, da bi urodio sto obilnijim plodom. — Mavrovič, biskup.

Šibenik. Zapriečeni osobno duhom učestvuju evharističkom sastanku proseći mu najobilatiji blagoslov za dobar uspjeh: Tabulov — Truta, Tambaca, Bjažić, svećenici klanjaoci.

Senj. Kralju vjekova, Krstu gospodinu u u presvetom Zakramentu, slava i čast, sakupljenoj braći pozdrav! Slovenskemu rodu od Isusa jedinstvo i blagoslov! Snidaršić, Črno-brat, Vučić, kanoniki senjski.

Gospić. U duhu prisutan molim, da Bog blagoslovi sastanak na dobro naroda, koji pri Isusu Kristu, kralju euharističnomu. Preporučam se u svete molitve. A. Lukša.

Zagreb. Srdačno vas pozdravljam i u duhu se veselim s vama evharističkomu kralju. — dr. Cukac.

Zagreb. Duhom prisutni s vama pred presvetim otajstvom, molimo, da Isukrist, kojemu se izručate, obilnom milosti orosi vaše

djelovanje, pozdravljamo sve članove slovenske i hrvatske. Samo napried! U Kristu spas, u Kristu život, u Kristu pobjeda! — Uredništvo „Hrvatstva“.

Zagreb. Slava gospodinu Isusu Kristu! Smjerni poklon presvjetlomu biskupu, a pozdrav dičnomu zboru, kliče za nadbiskupsko sjemenište zagrebačko — mgr. Baron, rektor.

Ludbreg. Srdačno pozdravljam evharistički sastanak. Žalim odsutnost. Kristu Bogu slava, poklon. — Strahinščak, župnik.

Tržič na Goriškem. Evharistični Jezus naj prenovi Vaša srca, besede in dejanja. Janez Kren.

Novo mesto. V imenu kapiteljna, svetne in redovne duhovščine novomeškega dekanata, pozdravljam, osobno zadržan, prečastiti zbor. Vsi se klanjamo visokim cerkvenim knezom, želeč obilega božjega blagoslova. — Prošt doktor Elbert.

Pazin. Od srca žalim, što nemogu prisustvovati današnjemu evharističnomu sastanku, ipak duhom ujedinen s vami klanjam se ovdje otajstvenomu Isusu, te vam kličem: estote et manete semper tamquam eri adoratores in spiritu et unitate fidei! — Stipan Kroppek, župnik.

Zagreb. Na evharističkom sastanku sabranu braću srdačno pozdravlja u u duhu s njimi sjedinjeni: Seigerschmied, Kotlarski, Dovranić, Kornfeind, Gecek, Plevnjak.

Gjurgjevac. Veoma žalim, što radi visoke dobe svoje u Ljubljani na evharistički sastanak doći nemogu. S toga uzimam si čest, gospodu sakupljenu pozdraviti i u molitva njihove priporučiti se. — Josip Banješ, z. kanonik, dekan i župnik.

Spljet, 25. avg. Euharistički kralj sakupio vodio, ohrabrio slovenske i hrvatske svećenike, da obnove svoj narod u Kristu za spas duša, za spas domovine. — Marko Kalogjera.

Mali Lošinj, 24. avgusta. Žaleći svoju odsutnost duhom prisustvuje, pozdravljajući sakupljenu braću, moleći euharističkog kralja svaki blagoslov za najbolji uspeh kongresu. — Dr. Bonefačić.

Spljet, 24. avgusta. Pozdravljajući braću sakupljenu prosi na njihov rad božji blagoslov za razširjenje kraljestva Kristova po euharistiji. — Biskup.

Dom miru.

Kje biva prava, čista sreča?
In kje je pravi dom miru?
Tako vprašuješ srce revno,
miru si iščeš tam in tu.
Pogled tvoj plava tja v daljavo;
je mar v tujini sreče raj? —
Nikakor ne; dom prave sreče
tujina ni, ne rodni kraj.

Zaman miru si tamkaj iščeš,
kjer ljubi te, kdor te pozna.
Vrjemi mi, srce ljubeče
popolne sreče ti ne da.
In tudi če te svet blagruje,
če vse te hvali in časti,
bolestno vprašal boš še vedno:
Kje prava sreča se dobi?

Poskusi tam v palači krasni,
kjer v zlatu vse se lesketa.
Prehodi vse dežele solnčne,
morda je sreča tam doma.
O, ne zlato, ne cvetje divno,
to vse ni prave sreče vir.
Če tudi tvoje vse bi bilo,
še vprašal boš: „Kje najdem mir?“

O, kje je mir? — Le z manoj pojdi,
jaz vem, kje sreča se dobi.
Tja vstopi v cerkvico samotno, —
tam najdeš, kar srce želi.
Ne čutiš li, kako te vleče
neznana moč tja pred oltar?
In da pri svitu večne luči
zasije le ti sreče žar?

Tam najdeš mir, kjer Jezus biva,
kjer biva večni kralj miru.
Nikjer, nikjer na celem svetu
ne najdeš sreče, kakor tu.
Glej, v tabernakelju prebiva
on, ki te vstvaril je zasé,
in tukaj le na božjem Srcu
mir našlo tvoje bo srce.

Še predno si na zemlji bival,
že Jezus mislil je na te,
in vedel je, da čiste sreče
iskalo tvoje bo srce.
Ker te je ljubil nedosežno,
zapustil je prelepi raj,
zaklenil se je v tabernakelj,
ki naj bo zate sreče kraj.

O, hiti tja pred tabernakelj,
če v tugi ti oko solzi!
Saj dobro veš, da srečo najdeš
le tam, kjer večna luč gori.
Naj drugim svet ponuja srečo,
ti išči mir in srečo tu;
in dokler v prsih srce bije,
oltar ti bodi — dom miru!

S. E.

Ugovori zoper Marijino družbo.

1. Ali je treba Marijine družbe?

Ko so se zlasti po I. slovenskem katoliškem shodu začele vsesploh vpeljavati Marijine družbe po Slovenskem, tedaj so kakor gobe po dežju rasli razni ugovori zoper te prekornostne družbe. Marijinim družbam bi se pravzaprav ne bilo treba zagovarjati, saj niso od danes. Več kot tristoletno zgodovino imajo za sabo, ki potrjuje, da so te družbe dobro drevo, ki je obrodilo dober sad.

Čitatelji „Bogoljubovi“ ste ali sami udje Marijinih družb ali pa jim vsaj naklonjeni. Toda, kakor raste število družb, tako se množi dan na dan tudi število njihovih sovražnikov, ki mahajo s starim in novim orožjem po družbah. Sodim torej, da ne bo od škode, da vam v nekaterih člankih razložim razne ugovore zoper Marijine družbe ter jih ovržem. Marijini otroci se vojskujete pod Marijino zastavo! Da boste dobri vojščaki svoje nebeške matere, se morate uriti in utrditi za boj. Delovati morate tudi apostolsko, da pridobivate Marijini vojski ali armadi novih borivcev med mladeniči in dekleti, ki imajo še pomisleke vstopiti v Marijino družbo. Da ti ugovori niso ravno modri, ni kriv pisec teh vrstic. Tako n. pr. so trdili nasprotniki, da Marijinih družb ni bilo treba.

Neka pobožna meščanska deklica, ki je zdaj verna gospa, je hodila vsak dan z molitvenimi bukvicami k sv. maši. Ker je bila zale postavice, so jo obletavali in z očmi lovili razni lahkomišljeni mladeniči. Deklica se ni zmenila zanje, njihove opazke pa je vendar le čula. In kaj so rekli? „Knjižica je popolnoma odveč, molitvene knjižice ji ni treba!“ To jih je bôdlo v oči.

Tako bôde v oči tudi Marijina družba vse tiste, katerim Marija s to družbo na prste stopa. Brezmadežna devica še vedno stopa kači na glavo.

Da Marijinih družb ni treba! Če bi taki hinavski širokoustneži imeli kaj vesti, našli bi za vsakim plotom dosti plevela, ki ga ni treba, a tega taki slepci ne vidijo. Vprašam, je li treba pisati in brati brezverske in nenravne časnike in knjige, je li treba zabavljati zoper sv. cerkev, je li treba mladino pohujševati in zapeljevati, je li treba žganjepitja, pijančevanja, ponočevanja, pregrešnega znanja, plesa in sto drugih reči? Vidite, takih reči ni treba! Marijinih družb zlasti za mladino je pa krvavo treba

Da, res je: ne bilo bi jih treba, ko bi bili vsi kristjanje enega duha in enega srca, zjedineni v Jezusovem Srcu, kot prvi kristijani. Mnogo jih je pa, ki nočejo sv. cerkve imeti za mater in ne marajo za Jezusa in Marijo!

Cerkev po Marijini družbi svoje otroke zbira in varuje ter jih vodi po Mariji k Jezusu! Ali sme pastir pustiti, da volk razkropi ovce? Ali ni temveč dolžan poiskati zgubljenih ovčic in ob enem varovati čedo?

Ali naj imajo samo sovražniki božji pravico združevati se v raznih družbah ter razdirati božje kraljestvo? Vse se dandanes združuje, „prvaki se zbirajo zoper gospoda in njegovega Maziljenca“ (ps. II. 2.) Ko je bil zgubljeni sin zapustil svojega dobrega očeta, se je takoj zapisal v bratovščino ponočnjakov, vlačugarjev in pijancev. To je tudi današnji vzrok, da se nekateri branijo Marijine družbe. „To pa je sodba sveta, ker je luč prišla na svet in so ljudje ljubili bolj temo kot luč; zakaj njih dela so bila huda.“ (Jan. 3. 19.)

Ni druge poti, kot odločiti se. „Nihče ne more dvema gospodoma služiti; ali bo namreč enega sovražil in enega ljubil, se enega držal in enega zaničeval.“ (Mat. 6. 24.) Treba je zapustiti bratovščino grešnikov, to se pa nekaterim zdi prehudo. „Kdor greh dela, je suženj greha.“

Delo božje previdnosti je, da se širijo Marijine družbe. „Vsak sadež, katerega ni zasadil moj nebeški Oče, bo s korenino izravan“, je rekel ljubi Zveličar. (Mat. 15. 13.) Ravno za današnje čase je treba takih družb.

Najlepši letni čas je pomlad, pa tudi najvažnejši. Naj še tako lepo cvete sadno drevje in trta, če pa pride toča in slana, če cvetje spodjedó mrčesi — zastoj je vse upanje pričakati sadu tisto leto. Kdor spomladi ne seje, tudi v jeseni žel ne bo. — Mlada leta, lepa leta! Mladost je najvažnejši čas življenja. Kakoršna mladost, tako življenje, taka starost, taka smrt! „Mladenič vaje svoje poti, tudi v starosti ž nje ne stopi.“ In vendar je mladina tako neizkušena, nevedna, lahkomisljena. Kolikokrat se izpolnuje, kar so stari Rimljani slikali, da mladenič — ali pa dekle — z zavezanimi očmi in bakljo v roci hiti proti prepadu! Koliko zanj je mladini nastavljenih, kako jih moti hudobni duh in vabi poželjivost! Današnji časi so nevarnejši kot nekdanji! Mladina gre bolj po svetu, v mesta, v Ameriko; če ni utrjena v veri in čednosti, jo zgrabi in odnese vrtinec. Koliko mladeničev in deklet je angelsko-pobožno sprejelo prvo sv. obhajilo! In danes? Ni jih več spoznati — vse je pomorila slana in strupena rosa pohujšanja!

Ali ni potrebno, da se sv. cerkev v teh nevarnih časih zavzame za mladino? Sv. cerkev mora učiti vse ljudi, pa ne samo učiti, ampak tudi dejanjsko voditi k bogoljubnemu življenju, kot pastir vodi svojo čedo na dobro pašo. Pastir mora tudi jagnjeta. Dolžnost svete cerkve je, da mladino navadi krščanskega življenja in jo oboroži za boj proti sovražnikom zveličanja. Ali ni mladina dolžna darovati svoja mlada leta Bogu? Ali naj samo stare kosti ponudi Bogu? Koliko moči, koliko zmožnosti ima mladenič ali dekle, koliko

talentov jima je dal Stvarnik, da si ž njima kupita nebesa! To je edino potrebno. In Marijina družba je pripomoček, da bi „mladina ložje krščansko živela, da bi se ložje posvetila, ložje zveličala. Marijina družba hoče mladino ohraniti čisto pod Marijino zastavo. „Kako lep je čist rod...!“ „Blagor človeku, mladeniču ali dekletu, ki nosi jarm Gospodov od svoje mladosti!“

Vse napreduje dandanes. Prav je tako; veri se ni treba bati omike. Toda narobe bi bilo, še bi svet napredoval samo v posvetnih znatnostih, zanemarjal pa rasti v čednostih in dobrih delih ter napredovati v pobožnosti. Tudi nebeško kraljestvo v vašem srcu mora rasti, kot iz gorčičnega zrna zraste veliko zelišče. Roko v roki, vsopredno mora iti izobraževanje uma — volje in srca. Učen — pa neveren in spačen človek je kuga na svetu v dušnem oziru! „Pobožnost pa je za vse koristna, in ima obljubo sedanjega in prihodnjega življenja.“ (I. Tim. 4. 8.) Kakor je potreben pravi napredek, tako potrebna je tudi Marijina družba, ki mladino vodi do prave, resnične pobožnosti, ki izhaja iz čistega, nepokvarjenega srca!

Ali ne želimo vsi biti sodnji dan na desni strani? Dokler ni bilo Marijinih družb po naših krajih, vas nihče ni vabil vanjo, sedaj pa je slabo znamenje za mladeniče in dekleta, če bi ne hoteli biti v Marijini družbi. Ali hočete biti tako nespametni, kakor ljudje ob času vesoljnega potopa, ki so se norčevali iz Noetove barke? In vendar so bili oni v ladiji rešeni, drugi so se potopili. Marsikdo se bode morda prepozno kesal! Kako že pravi prerok Izaija? (5. 20.)? „Gorje vam, kateri imenujete dobro — hudo, hudo pa dobro, ki temi luč in luči tema pravite!“ Marijina družba se vam zdi nepotrebna? Potem je nepotrebna tudi molitev in sv. zakramenti, nepotrebno izpolnovati božje zapovedi in varovati se greha, nepotrebno skrbeti za zveličanje in svojo dušo! Le urno se izbriši iz družbe grešnikov, če si še ondi zapisan, in postani Marijin otrok. Lepo pravi sv. Janez Berchmans: „Tako dolgo se moram bati za svoje zveličanje, dokler nimam prave pobožnosti do Marije.“

A. J.

Jesenskim cveticam.

Zakaj, jesenske cvetke,
otožne ste sedaj?
Bi rade li kot ptice
letele v drugi kraj? —

Odgovora ni treba,
molčeče — vas umem.
Saj kakor vé, jaz tudi
v kraj sreče še ne smem:

Pod snežno ve odejo,
a v grob jaz pojdem spat,
Kot vas vzbudila časna, —
bo večna me — pomlad.

Br. Gervazij.

Življenje sv. očeta Pija X.

Patrijarh v Benetkah.

Iz Mantove v Benetke.

S smrtjo patrijarha Dominika Agostini je bila izpraznjena patrijarhalna stolica sv. Marka v Benetkah. Sv. oče je bil v zadregi, kje bi mu dobil vrednega naslednika. Kardinal Parocchi je bil zopet, ki je zopet opozoril sv. očeta na škofa mantovskega. Poslušajoč svet kardinalov, imenoval je Leo XIII. l. 1894. Jožefa Sarta za patrijarha beneškega. Z očetovskim zanimanjem je potem zasledoval Leon vse delovanje novoimenovanega patrijarha in kmalu je bil prepričan, da bi izmed vseh gornjeitalskih dostojanstvenikov nihče ne mogel biti bolj sposoben in poklican za patrijarhalno stolico sv. Marka. Vrhtega je bil Sarto tudi rodом iz Benecije, torej Benečanom gotovo všeč. Tudi z vlado ni imel kot škof mantovski nobenih sitnosti; torej je bilo upanje, da mu tudi sedaj vlada ne bo delala kakih težav.

Da bi čast in vpliv novega patrijarha še povečal, sklenil je sv. oče vsprejeti ga med kardinalski zbor in 12. julija 1893. je dobil škof Sarto škrlat.

Vsak kardinal ima v večnem mestu — Rimu — svojo cerkev, in tako je dobil tudi Sarto svojo cerkev v posest in sicer cerkev sv. Bernarda v Dioklecijanovih toplicah. Cerkev je mogočna središčna stavba s kupolo, vse skupaj je del toplic cesarja Dioklecijana, ki je — kakor pripoveduje zgodovina — obsodil tisoče kristjanov k delu pri tej velikanski

stavbi. Katarina Sforca, grofica Santa Fiora, je kupila del Dioklecijanovih toplic in tam sežidala l. 1598. samostan, v katerega so se naselile cistercijanke; obenem so spremenili središčno stavbo v cerkev in jo v jubilejnem letu 1600 posvetili sv. Bernardu. Prvikrat je šel novi kardinal slovesno v svojo cerkev 15. junija prih. leta, na praznik mučenca sv. Vida.

Na nepričakovane ovire je pa zadelo imenovanje škofa mantovskega patrijarhom beneškim s tem, da mu vlada ni hotela priznati pravice „Eksekvatur“, to se pravi: vlada je dejala, da mu ne nakaže nobenih dohodkov iz državne blagajne in da se ne sme naseliti v patrijarhalni stolici. Vlada se je opirala na razne pravice, ki so jih imeli nekdanji benečanski dožje ali poznejši avstrijski cesarji, in katere si je potem prisvajala tudi ona. Končno, po mnogih pogajanjih in dokazovanjih, je država vendarle priznala Sarto, in tako je mogel imeti novoimenovani patrijarh 24. nov. 1894. slovesen vohod v svojo stolico.

Patrijarhu beneškemu so dandanes podložni škofje iz Feltre-Belluna, Cenede, Concordije, Treviza, Padove, Vičence, Verone, Adrije in Chioggie. Patrijarhalna škofija sama je štela takrat, ko je postal Sarto patrijarh, 161.000 duš, ki so bili porazdeljeni v 45 župnij, katere so tvorile tri dekanije; dušnih pastirjev je bilo 275.

Kdo ne pozna vsaj po imenu slavnih Benetk? Seveda sta slava in blišč stare republike izginila kakor izgine senca, seveda se ne vračajo nič več njihove trgovske ladije iz vzhoda, seveda ni o mornarici, ki se je nekdanj kosala

s Turčinom, nič več ne sluha ne duha. Benetke z Benečijo so postale navadna pokrajina italijanskega kraljestva. A kljub tem vzbuja mesto s svojimi kanali in starimi palačami, s prekrasno cerkvijo sv. Marka, z Markovim trgom vred in z zgodovino nekdanje ljudovlade tako ozko zvezano palačo dožev res neke čudne občutke.

vrednosti škofijski sedež evangelista svetega Marka.

Akoravno je Jožefa Sarta doletela izredno visoka čast, da je bil imenovan patrijarhom beneškim, vendar je bila ura ločitve od Mantove težka; saj je ljubil svoje dosedanje ovčice, saj je prečul zanje marsikako uro, saj je videl

Leonarda da Vinci-ja Kristus v »Zadnji večerji«.

Človek, ki to ogleduje, ob toji in nemo strmi ter se zamisli v tako slavno preteklost. A med vsemi dragocenostmi je vendarle največja dragocenost cerkev sv. Marka s .isoč let starimi mozaiki, vsled starodavnosti znamenitimi oltarji z mnogimi ostanki, med katerimi je največje

sedaj že sadove svojega devetletnega, res apostolskega delovanja. Njegova skromnost in ponižnost mu nista pripustili, da bi bil kdaj le mislil na patrijarhalno stolico, kakor tudi pozneje kot kardinal gotovo nikdar ni mislil na papeški prestol. S solzami v očeh so se

poslavljalji duhovniki in verno ljudstvo od svojega pastirja, katerega dobrohotnost in milosrčnost si je znala pridobiti srca vseh.

Sarto je imel celo vrsto prednikov, ki so še vsi, prešinjani res s pravim apostolskim duhom, oboroženi kakor s potrebno prednostjo ravno tako tudi s pobožnostjo, vernikom v dobrem in živem spominu. Kadar je njegov zadnji prednik Dominik Agostini sam šel na prižnico, takrat se je trlo ljudi v cerkvi, takrat je bila, vedno dovolj velika cerkev, premajhna. Kakor velik govornik je bil tudi velik učenjak; imel je tudi vedno odprto srce in roke za uboge. Ravno tako sta bila patrijarha Trevisanto in Monico vredna visokega dostojanstva. Najodličnejši med vsemi beneškimi patrijarhi

pa je bil sv. Lavrencij Justinijan, o katerem je poročal občinski svet papežu Nikolaju V.: „Imamo patrijarha, moža najlepših čednosti in najčistejšega življenja, ki je na glasu svetosti in tako priljubljen, da pero ne more tega popisati.“ Umrl je 8. jan. 1456; svetnikom pa je bil proglašen od papeža Aleksandra VIII.

Pač lepa vrsta slavnih prednikov! Ali čudno, večina patrijarhov se je odlikovala posebno v eni čednosti, ki je bila tudi novemu patrijarhu takorekoč že prirojena — v ljubezni do bližnjega in v skromni zadovoljnosti in zatajevanju samega sebe. Glas o tej čednosti mu je pridobil srca, ljubezen in spoštovanje vseh Benečanov, še preden so ga videli.

Iz jugoslovanske Bosne.

(Konec.)

K blagoslovljenju nove hiše božje in blažene Device Marije na Marijanskem homcu zbrali so se z iskreno vernostjo in svetimi željami tamkajšnji sirotni katoliški kristjani; došli so pa tudi oddaleč naokoli; bližji župljani prijedorski so šli božjepotno od župne cerkve sv. Jožefa. Napravili smo lepo nosilo, na njem krasno ovenčan prestol, na njega postavili milolepo podobo bl. Device Marije lurške, katero smo si izposodili iz domače kapele na trapiškem posestvu v Brežičani. To podobo so nosili mladeniči v veličanski procesiji k novi cerkvi. Ljudstvo razporejeno v procesiji je opravljalo sv. rožnovensko molitev, vmes pa pevalo Marijine sv. pesmi. Zvonil je pa samo zvonec, katerega smo vzeli od zakristje v cerkvi svetega Jožefa. Nikdar še ni bilo takove Marijanske procesije v tem kraju. Krasna podoba deviške Matere božje je, vzvišeno nad procesijo nošena,

vodila ljudstvo k novemu svetišču; vsi pričujoči kristjani so bili živoverno in bogoljubno navdušeni; hvaležnosti, sv. radosti in veselja so jim rosile solze iz oči. Prišedši procesija na drugi ravni oddelek homca, pod vrhni griček, na kojem stoji nova cerkvena, se je postavila lurška Marijina podoba v šotor, tam, kjer bo urejena v pečino lurška votlina.

Začela so se sv. cerkvena liturgična opravila: Pooblaščenec mil. gosp. očeta škofa je prvo blagoslovil cerkvico, križ na zvoniku, oltar in podobo naše ljube Gospe in vedne Pomocnice in oltarne prtove; zatem bil je vele-pomenljiv govor, pridiga, — zatem se je čitalo zgodovinsko in ustanovno pismo, potem bila je svečana presv. daritev, prvokrat darovana na tem, sedaj Marijinem, homcu in v novi cerkvi. Po slovesni večernici ob tretji uri popoldne spremila je podoba bl. Device Marije ljudstvo

v procesiji s homca do okrajne velike ceste. Pri slovesu od Marijinega novega svetišča je ubogo ljudstvo pevalo, milo jokalo, Marijo pozdravljalo in v pomoč klicalo; kako bi pa tudi ne, ker to bila je prva božjapot v tem obširnem okraju med Mahomedanci in razkolnimi kristjani, prva velika katoliška slavnost in javno spoznavanje sv. vere po tolikih stoletjih! V letu, v katerem se je slavila petdesetletnica razglašenja verske resnice, da je bl. Devica Marija bila brez izvirnega greha spočeta.

V novi cerkvici še manjka mnogo prepotrebni bogoslužnih stvari in naprav. Za službo božjo smo morali iz župne cerkve tje nositi, da se je mogla sv. maša opraviti: obleko, kelih, svečnike, mašno knjigo i. d. Ker bo pa začasno največkrat prišel v novo cerkvico službo božjo opravljat mašnik iz Marije-Zvezde, cistercijske opatije pri Banjaluki, prijedorski župnik pa le neke sopraznične dane v letu, je silno potreba novemu svetišču v Kozaracu notranjih cerkvenih naprav, posebno pa keliha, mašne obleke, tabernakeljna, svečnikov, svetilke in drugih svetih predmetov. Ako iz župne cerkve tje nosimo, se bi pa v njej ne mogla sv. maša opraviti; a župnija naša, kakor je že bilo povedano, se razprostira 10. uri na dolžino in 5.-6. ur na širino. Veliko dobro delo in pri Bogu in Mariji

Devici zaslužljivo bi storili oni, kateri bi hoteli za zgor omenjene bogoslužne stvari milodariti, ali kaj pripomoči za izplačilo dolga za sedanje cerkvene naprave, pa tudi za napravo lurške votline in podobo Matere Božjo v nji, da bodo imeli ubogi jugoslovanski katoliški kristjani, bivajoči med drugoverci, eno javno pribežališče in zbirališče k Pomočnici kristjanov in brez izvirnega greha spočeti Mariji Devici. Ljudstvo zbrano v novih dveh hišah božjih, bl. Device Marije in sv. Jožefa, obilno združno opravlja molitve in pobožnosti za vse žive in umrle dobrotnike in dobrotnice teh prepotrebni cerkvenih naprav tukaj, tudi več sv. maš se opravlja zanje.

Naj še omenimo, da je k cerkveni svečanosti na Marijin homec v Kozaracu tudi mnogo razkolnih kršćanov prišlo in bili so verno ganjeni. Mahomedanec, kozarški mestni načelnik, župan, dal je prav rad topiče in strelnega praha, da se je naša cerkvena slovesnost tudi z gromenjem topičev slavila. Darovi naj se blagovoljno pošljejo na naslov: Rimo-katolički župni ured v Prijedoru. P. Prijedor v Bosni.

Vse v večjo čast in slavo božjo, češčenje bl. Device Marije, za razširjenje, povečanje in okrepljenje edinoprave krščansko-katoliške vere in cerkve in v izveličanje neumrljivih duš!

Senjski škof dr. Mavrovič je bil 29. in 30. avg. na obisku pri prem. g. mariborskem knezoškofu dr. Napotniku.

Iz Rima. Sv. oče je pred kratkim zaslišal msgr. Magubre, pomožnega škofa v Tokio na Japonskem. Škof je poročal o stanju katoliške Cerkve na Japonskem. Rekel je, da Cerkev vživa tu popolno prostost in da se jej ne stavijo od vlade nikake ovire. Zaradi

tega pa katoličanstvo zadnji čas silno napreduje. Akoravno imajo katoličani samo 110 misijonarjev, protestantje pa na tisoče, so vendar katoličani že prekoračili število protestantov. — Nedavno so imeli v Tokio slovesno procesijo po ulicah in procesije se je vdeležilo nad 1000 oseb. — Francoski katoliki in francoski škofje še vedno pošiljajo udanostne izjave sv. očetu. Mnogo romarskih vlakov

prihaja v Rim, v tem mesecu je napovedan večji romarski vlak pod vodstvom pariškega nadškofa kardinala Richard. — V Rimu bodo na željo sv. očeta s 1. okt. otvorili nemško katoliško šolo, katero bodo vodili šolski bratje iz Avstrije. S to šolo hočejo omejiti protestantizem, ki v svoje šole izvablja katoliško mladino in jo polagoma pripravlja za odpad.

Na Laškem je umrl g. Jožef Gožnjak, župnik pri Devici Mariji na liviških planinah. Zadel ga je mrtvoud. Bil je mož junak, v najboljših letih, izvrsten glasbenik in zelo priljubljen. Naročen je bil tudi na slovenske časopise in se je naslavljal Rastislav.

V Zagrebu so ustanovili „Hrvatsko kat. tiskovno društvo“. Namen tega društva bo izdajati dnevnik, tednik, mesečne liste, brošure, urediti tiskarno in knjigarno ter izdajati dobre knjige. Katoliškim bratom na Hrvaškem želimo pri tem velevažnem delu kar največ blagoslova in vspaha!

Sloveči frančiškan p. Hartman, ki se je mudil lansko leto v Ljubljani, kjer je priredil v stolnici oratorij „Sv. Frančišek“, je sedaj končal tretji oratorij „Zadnja večerja“.

Nemški cesar in katoliški shod. Nad vse sijajno se je vršil katoliški shod v Reznju, kakor smo poročali v zadnji številki „Bogoljuba“. V lepem pismu je pozdravil sv. oče zborovavce, pozdravil jih je bavarski princ vladar Luitpold, a pozdravil jih je prisrčno sam nemški protestantski cesar Viljem. In s tem pozdravom cesarjevim se peča vse časopisje v Nemčiji in — strmi. Do sedaj so bili odgovori cesarjevi na pozdravne brzogovke katoličanov jako kratke, podpisane od njegovega tajnika, lansko leto je bil pozdrav že topleji, a letos je odgovoril cesar sam. Zahvaljuje se za izraz udanosti in pravi, da upa od Boga, da bode obravnave na shodu preveval duh

miru, da se bodo uspešno vršile v čast in blagor domovine. Liberalno časopisje priznava, da je najpomembnejša točka v zgodovini nemških katoliških shodov ta, da protestantski cesar države s a m iskreno pozdravlja shod. Taka čast ni doletela še noben katoliški shod tudi ne v katoliških državah. — Tu se pač vidi vpliv, ki ga imajo nemški katoličani združeni v centru. Če bi se v Avstriji združili vsi dobromisleči katoličani na podlagi narodne enakopravnosti, bi tudi mnogo premogli.

Iz Francoskega. Ni se izpolnila prostoizdajem želja, katero so gojili. Upali so, da bodeta dijonski in lavalški škof, radi katerih je pretrgana zveza med brezversko vlado in sv. stolico, ostala uporna in nepokorna svetemu očetu, in da bo prišlo do verskega razkola. A dijonski škof kljub vladni prepovedi, da ne sme v Rim, je odšel že pred tedni tja in čaka sodbe, katero bode izrekel sv. oče nad njim. Bolj trdovratno se je obnašal lavalški škof Geay in na tega so sovražniki sv. Cerkve stavili svoje nade, ki so se jim pa tudi izjalovile. Že 5. julija je hotel škof potovati v Rim. A v Parizu, kamor je potoval po svoji nepredvidnosti, so mu s silo zabranili potovanje in mu ukazali, da mora v svojo škofijo. Pred nekaj tedni je šel na svoje letovišče. Zadnje dni pa je skrivaj zapustil svoje bivališče in odpotoval v Rim. Ko je došel v Turin, je pisal sv. očetu. Prišedši v Rim se je nastanil v samostanu trapistov. Škof se je odpovedal svoji škofiji in zadeva, ki je razburjala nekaj časa francosko javnost, je sedaj končana. Sovražniki Cerkve na Francoskem so sedaj, ko se je škof podvrgel papežu, silno pobiti.

Iz A'eksandrije se poroča: Novoimenovani apostolski vikar msgr. Avrelij Brianti je odpotoval z latinskim patriarhom Pijavjem v Jeruzalem, kjer je bil na praznik Marijinega rojstva posvečen v škofa.

Odličen gost. V ponedeljek 29. avg. je došel iz beljaških toplic prevzvišeni g. dr. Juraj Posilovič, nadškof zagrebški na obisk k ljubljanskemu knezoškofu. Izstopil je v Škofji Loki, kjer ga je sprejel prem. g. knezoškof dr. Jeglič. Ogledal si je uršulinsko cerkev, kjer se je zanimal za slikarja Kastnerja, ki slika v tej cerkvi veliko stensko altarno sliko. Ogledal si je nadalje samostan, kjer ga je neka gojenka Hrvatca pozdravila v hrvaškem jeziku. Obiskal je tudi mestno župno cerkev in ono v Stari Loki. Na poti v Ljubljano si je ogledal graščino Goričane in knezoškofijske zavode v Št. Vidu. V Ljubljani si je ogledal razne znamenitosti. Visoka gosta sta obiskala tudi božjo pot na Dobrovi ter izstopila tudi v župnišču.

Presvetli gospod knezoškof ljubljanski so 13. sept. darovali sv. mašo v uršulinski cerkvi v proslavo desetletnice, katero je obhajalo te dni v Ljubljani vrlo katoliško dijaško društvo „Danica“. Presvitli so bili prevzeli pokroviteljstvo te slavnostne desetletnice. Tudi mi izrekamo željo, da se to društvo naših pogumnih mladih visokošolcev vedno bolj razširja in pod svoj prapor zbira vse pošteno katoliško dijaštvo. — Presvitli se mude sedaj v gradu Goričane, kjer ostanejo do 6. oktobra.

Posvečevanje zvonov. 1. septembra so premilostni g. knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič posvetili v Samassovi livarni 20 zvonov in sicer 3 za Smihel pri Hrenovicah, enega za Bušinj vas pri Suhorju, tri za Dvorje pri Cerkljah, 3 za samostansko cerkev v Plettrijah, 2 za podružnico sv. Martina v Metliki in enega za Zgornji Studenec pri Igu; dalje 3 zvonove za Štajersko, 2 za Hrvaško in 2 za Ogrsko.

Duhovniške vesti iz ljubljanske škofije. Umeščena sta bila č. g. Jakob Lebar, župnik v

Polomu na župnijo Črmošnjice in g. Anton Žgur, župnik v Hrenovicah na župnijo Brezovico. — Premeščen je g. Josip Gostiša iz Stare Oselice za kaplana v Predvor. G. Alfonz Levičnik, veroučitelj na občinski realki v Idriji je postal katehet na I. drž. gimnaziji v Ljubljani in g. dr. Mihael Opeka, pomožni veroučitelj na ljubljanski realki je postal pravi učitelj istotam. — Župnija Smlednik jo podeljena g. Janezu Dobnikar, župniku na Jančem. — G. Anton Žnidaršič, kaplan na Blokah gre za župnega upravitelja v Drago, g. Tomaž Zabukovec, upravitelj v Dragi gre za kaplana v Bloke, g. Janez Miklavčič, kaplan pri sv. Duhu gre v Rovte. Nameščena sta g. Andrej Zgaga kot II. kaplan v Šnartnem pri Kranju in g. Ignacij Žust kot kaplan pri sv. Duhu.

Premeščenja in nameščenja duhovščine v tržaško koprski škofiji. G. Anton Notar, ekspozit na Plavljah je premeščen v Štorje; gospod Frančišek Škvarča iz Doline v Škocijan; g. Ivan Zalokar iz Oprtja na Plavljah; g. Blaž Vatovaz iz Grožnjana v Gračiške, g. Ivan Apollonio, kaplan pri sv. Jakobu v Grožnjan za župnega upravitelja, g. Rihard Saul iz Umaga v k. sv. Jakobu. Novomašniki: g. Josip Alberti je poslan v Sežano, g. Hadrijan Brumen v Jelšane, g. Anton Dabaz v Umag, g. Josip Križman v Krkavce, g. Aleksander Martelanc v Dolino, g. Joahim Pilat v Oprtalj, g. Ziak v Mile.

V Gorici je umrl upokojeni župnik g. Blaž Madon v starosti 88 let. Zadnja leta je slabo videl, zato je bil večinoma le v svojem stanovanju. Svetila mu večna luč! — V Mirnu pri Gorici so blagoslovili slovesno zastavo „katoliškega delavskega društva“. Tudi iz Ljub-

ljane se je vdeležila „krščan. socialna zveza“ te slavnosti.

Duhovniške vesti iz Štajerskega. Nastavljeni so sledeči gg. novomašniki kot kaplani: Ivan Hribar v Vojnik; Josip Kranjc v Galicijo, Anton Sparl v Zaverče; Anton Srebre v Laško; Josip Tratnik k sv. Gregorju ob juž. železnici; Franc Čuček v Dramlje. — Prestavljeni so gg. kaplani: Anton Postružnik k sv. Križu pri Ljutomeru; Matej Zemljich k sv. Jakobu; Josip Lončarič v Trbovlje; Jakob Rabusa k sv. Martinu pri Saleku; Ivan Goričan in Ivan Vogrin k sv. Petru pri Račkem vrhu; Ivan Rožman v Mozirje; Peter Gorjup v Brežice; Ivan Rozina iz Laškega trga k sv. Gregorju; Maks Goričar k sv. Magdaleni v Maribor; Anton Kolarič v Ptuj; Anton Novak k sv. Martinu pri Pohorju. — Župnijski izpit so delali v Mariboru gg.: Jakob Tajek, Jožef Plepelec, Jožef Meško, J. Topolnik, Jožef Poplatnik, Ivan Vogrinec. — Umrli je g. Franc Jeraj, župnik v Zavodnji, 62 let star. R. I. P.

Premembe pri oo. kapucinih v štajerski provinci. V Gorici pride o. Rafael Begataj. V Krško gre za gvardijana o. Efrem Majcen iz Hartberga in za konventuala o. Gottfried Novak iz Idrninga. V Celovcu o. Angel Sattler iz Hartberga, o. Anselm Eberhard iz Lipnice in o. Lovrenc Novak. V Lipnici pridejo: o. Oton Kocjan iz Krškega, o. Benedikt Cirič iz Varaždina in o. Rudolf Marolt iz Svanberga. V Svanberg o. Kamilo Požar iz Celovca. V Mettersdorf gre za superiora o. Hubert Madlener iz Svanberga. V Hartberg pride kot gvardijan o. Gotthard Burtocher iz Murava; kot konventual o. Alfonz M. Vakselj iz Krškega in o. Gebhard Tocholl iz Skofje Loke. V Murau gre za gvardijana o. Žiga Wagner iz Celovca. V Irdning o. Viljelm Ebenberger iz Celovca.

Umrli je v kamniškem frančiškanskem samostanu č. o. Metod Poljanšek. Rojen je bil l. 1832. na Selih pri Kamniku, pasel je doma ovce in šele v 17. letu začel pohajati v šolo. Po šesti šoli je vstopil k frančiškanom. Prvo službo je nastopil v Novem mestu kot katehet. Tu je tudi neutrudljivo deloval v spo-

vednici. Leta 1886. je šel v Nazaret, potem v Brežice in nazadnje je prišel v Kamnik. Deloval je tu le eno leto; polotila se ga je bolezen, ki ga je morila enajst let. Potrpežljiv je bil v bolezni do 24 avg., ko ga je smrt rešila zemskega trpljenja. Naj počiva v miru!

V uršulinski cerkvi v Ljubljani so bile 6. septembra preoblečene samostanske kandidatije: Marija Finžgar iz Beljaka kot s. Ksaverija, Marija Rodiš iz Št. Jurija pod Kumom kot s. Anzelma, Antonija Kržišnik iz Breznice kot s. Evfemija, Judita Degasperi iz Trsta kot s. Boromeja, Katarina Derganec iz Semiča kot s. Alfonza, Ivanka Tončič iz Ljubljane kot s. Salezija, Nežika Ignoti iz Cerkelj na Dolenjskem kot s. Tadeja, Jerica Habič iz Sostrega kot s. Izidora in Marija Vidovič iz Maribora kot s. Brigita. Redovno obljubo sta storili s. Dorotheja Arh in s. Lucija Jazbec. Slovesno opravilo je imel prevz. knezoškof Anton Bonaventura.

V Ljubljani je umrl pretečeno soboto preč. g. Janez Gnjezda konzistorijalni svetnik in bivši c. kr. profesor na realki ter predsednik katol. društva rokodelskih pomočnikov. Za njegove zasluge ga je že presvitli cesar odlikoval z zlatim križcem s krono. Umrli je bil jako blag in plemenit mož, katerega bodo vsi pogrešali. Bolehal je za rakom na jeziku. Pogreb je bil veličasten. Pokoj njegovi blagi duši!

V Lurdu se je mudil na božji poti deset dni odločni voditelj naše narodne katoliške stranke, državni in deželni poslanec dr. Ivan Šusteršič. Iz Lurda je poslal več dopisov o ondotnih čudežnih ozdravljenjih. Zanimivo razpravo je priobčil „Slovenec“. — V Lurd so odšli preko Padove, Milana itd., tudi trije gg. duhovniki iz Dolenjske in sicer Janko Zakrajšek, župnik v Valti vasi, Matija Novak, župnik v Radovici, in Gašper Porenta, kaplan v Stopičah. Vrnejo se preko Švice in Tirolskega.

Slovesnost v nunskem samostanu v Skofji Loki V petek 2. septembra so bile preoblečene gđč.: Marija Keržič iz Podbrezja, Marija Rozman iz Mošenj, Ana Škofic iz Naklega in Marija Golobič iz Semiča. Tri so učiteljice, ena lajka. K slovesnosti, ki so jo vodili prem. gospod. knezoškof, se je zbralo

mного vernega ljudstva, ki je bilo zelo ginjeno po pretresljivih obredih.

V nunski cerkvi v Loki je sedaj delo dovršeno. Vpeljana je električna razsvetljava in odkrila se je tudi nova, prekrasna slika, ki zavzema vso steno za oltarjem. Vsem osebam je umetnik Kastner vdihnil verskega duha. Kdor pride v Loko, naj si ogleda ta umotvor.

Petdesetletnico redovništva je praznoval 4. sept. č. g. o. Josip Kalasancij Margraiter, vikar v frančiškanskem samostanu v Samoboru na Hrvaškem. G. jubilar je rodom Kranjec, namreč iz Idrije. Kljub visoki starosti je o. Kalasancij — kakor smo se osebno prepirali — še jako trdnega in krepkega zdravja. Želimo mu še mnogo let!

Jubilejni zvon. Župnija Devica Marija v Polji ima največji zvon v škofiji. Zvon je 6086 kg težak. V nedeljo 4. sept. so ga slovesno peljali k D. M. v Polje, kjer je bil razstavljen na ogled do srede 7. t. m. Ta dan so ga presvitli gospod knezoškof posvetili.

Moška Marijina družba ljubljanska s sedežem v Križevniški cerkvi, pohiti prihodnjo nedeljo, dné 18. septembra, na prijazni Rožnik, kjer bo ob 8. uri sv. maša z govorom, po cerkvenem pravilu pa skupen zajutrek. K obilni udeležbi vabimo vse člane in vse prijatelje družbe.

Vipavske dekliske Marijine družbe bodo imele na praznik Marijinega Imena dné 11. septembra v Logu shod v proslavo 50letnice razglašenja brezmadežnega spočetja Marije Device. Vabimo tudi Marijine družbe na Kranjskem in na Primorskem, da prihité v prijazni vipavski Log. Spovedovalo se bo že v soboto popoldne in v nedeljo zjutraj, ob 8. bo skupno sv. obhajilo. Pridite s svetinjami in zastavami v obilnem številu. Dobro bi bilo, da bi se dekanijškemu uradu v Vipavi naznanil prihod na dopisnici. Potrebna pojasnila bode z veseljem dajal gospod dekan.

Marijina družba v Škofji Loki. Zaradi prepotrebne reda in v prilog vspešnega vodstva Marijine družbe prosim, da se vse izven Škofje Loke in Stare Loke bivaajoče hčere škofjeloške Marijine družbe t a k o j pismeno ali še boljše ustmeno zglasé. One, ki se do 30. oktobra t. l.

ne bodo zglasile, smatral jih bom za izstopivše. — Peter Janc, katehet in voditelj Marijine družbe.

* * *

Na Šmarni gori je bilo zbranih čez 500 mož in fantov iz kamniške dekanije na sv. Roka dan, kot je „Bogoljub“ že ob kratkem poročal. Bali smo se sicer, da udeležba ne bo velika, ker sta bila dva praznika skupaj. Pa naš strah je bil neopravičen. V lepi procesiji smo korakali s Skaručne na goró, moleč sv. rožni venec in pojoč Pete litanije. Spreveda se je udeležilo okoli 20 duhovnikov. Svete zakramente je prejelo veliko moških. Cerkevni govor je imel č. g. župnik V. Bernik. Izbral si je času primeren govor, žal, da ga je moral radi pomanjkanja časa okrajšati. Pripovedoval je iz zgodovine, kako so se Slovenci za časa turških časov skrivali po cerkvah in da je tudi Šmarna Gora služila temu namenu. Govornik je potem razložil, kateri so pa današnji sovražniki krščanstva na Slovenskem. Navzoči so z zanimanjem poslušali govor. Zunaj pod lipo so kamniški pevci pod vodstvom g. Heybala zapeli par narodnih pesmi, v cerkvi so pa peli težko Nedvedovo mašo. Upamo, da je ta sestanek pripomogel, da so se mladeniči bolj spoznali ter se za skupne uzore ogreli!

Iz Mengša. Prelepa slovesnost se je vršila pri nas na Veliki Šmaren, namreč blagoslov obeh zastav Marijinih družb. Še le 12. maja sta bili tukajšnji Marijini družbi, ustanovljeni in v kratkem času si je že omislila vsaka svojo zastavo. To je bilo mogoče seveda le vsled znatnih darov dobrotnikov. Zastavi bi imel blagosloviti prečastiti gosp. dekan iz Kamnika. A ko je Prevzvišeni zvedel, kaj se v Mengšu namerava, tedaj je sam veselim srcem prevzel to svečanost. Cerkev je bila še od zadnje nove maše lepo okrašena. Pri slavoloku na cesti je čakala vsa Marijina družba. Naše vrste je pomnožila tudi Marijina družba iz Domžal, katero je seboj pripeljal vrli gospod Fr. Bernik, beneficijat na Goričici. Šestnajst deklic v beli obleki je nosilo na svilenih trakovih zaviti zastavi. Prevzvišeni se je pripeljal ob polu 3. pop. Nagovorila ga je Marijanica Stepischnegg, učiteljice hčerka, v vezani besedi. Nató se je razvil spreved v cerkev. Prevzvišeni je imel prelep govor o zastavi kot bojnem znamenju. V družbo je bilo na

novo vzprejetih 14 deklet. Nató se je izvršil blagoslov obeh zastav. Dekliška ima na slovenskem traku napis: „Po Mariji k Jezusu“, fantovska pa: „Pridi k nam Tvoje kraljestvo po Mariji! Razun tega ima mladeniška še en krasen trak v trobojni barvi z napisom: Sloven. katol. izobraževalno društvo v Mengšu. Trakove sta privezala kum in kumica: blag. gosp. Peter Majdič in blagorodna gospa Fil. Stemberger. Po slavnosti sta se Prevzvišenemu zahvalila prednik in prednica. Naj omenimo še, da je Marijina družba že pokazala svoje dobre sadove. Zastavonošu so grozili, da ga bodo ubili, če bo nesel zastavo; fant se ni udal, čast mu zató! Neka dekle se je dala od hudobneža rajše skoro do smrti z vilami pretepsti, kakor pa da bi ustregla njegovi pohotnosti. Bog daj toliko poguma in stanovitnosti tudi drugim!

Škofja Loka. Naša dekliška Marijina družba je v teku šestih tednov izgubila šest članic. Med drugimi je umrla tudi Jerica Čarman, ki je bila večletna vodnica, preje pa svetovalka v Marijini družbi. Umrla je tudi Marija Projč, naš „trpeči angelj“. Celih 16 let je bila priklenjena na bolniško postelj. Trpela je veliko. Cela štiri leta je niti povzdigniti niso smeli vsled neznosnih bolečin. Sedaj upamo, da se že veseli pri svoji Materi v nebesih. Vse hčere Marijine so jo ljubile in jo obilno podpirale, gmotno in dušno v dolgi bolezni, ker ni imela nič lastnega premoženja. Tudi ob smrti in sedaj po smrti se je spominjajo zlasti z molitvami. N v m. p.!

Črni vrh nad Idrijo. Desetletnico svojega obstanka je praznovala v nedeljo po Vel. Šmarnu dekliška Marijina družba v Črnem vrhu nad Idrijo. Na to slovesnost so se družbenice pripravljale z duhovnimi vajami, katere sta od 18 — 21. avgusta prav spretno vodila dva duhovnika iz misijonske družbe sv. Vincencija Pavlj. Kako hvaležne so svoji materi Mariji za brezštevne dobrote, ki jih jim je izkazala, odkar so njenemu varstvu izročene, pričala je gorečnost, s katero so se duhovnih vaj udeleževale. Dne 21. avgusta zjutraj bilo je skupno sv. obhajilo, ob 10. slovesna peta sv. maša, pop. ob 2. pete litanijske z govorom in posvetitvijo, nato pa se je v proslavo Marijinega jubileja razvila veličastna procesija, pri kateri so nosila dekleta iz družbe kip Matere božje. Spreveda so se udeležile poleg velike množice ljud-

stva iz domače župnije tudi vrle Marijine družbe iz Idrije, Vojskega, Cola, Podkraj in Budanj s svojimi krasnimi zastavami. Tekom desetih let bilo je v družbo sprejetih 168 deklet. Osem izmed teh si je izvolilo boljši del, — šle so v samostan, 38 je stopilo v zakonski stan, štiri so umrle, osem je pa bilo izključenih.

Z Rake. Sprejmite nekaj vrstic o našem romanju na Brezje. V imenu raških romarjev se zahvalimo prečastitim gospodom kaplanom leskovskim za vso skrb, ki so jo za nas imeli in za prelep ganljivi govor. Marija Mati in devica naj vam povrne! Zjutraj ob tretji uri so se pričele sv. maše in ob polu 5. pridiga. Ob 7/8 smo se odpravili na Bled. Tu so bile zopet sv. maše za romarje. Bilo je lepo. Hvala Bogu, Mariji, častitim gospodom in vsem udeležnikom! Ta lepi dan nam ostane v veselem spominu.

Zahvale za uslišano molitev.

H. A. se zahvaljuje sv. Antonu za polajšanje bolečin in zboljšanje zdravja. — A. L. iz Ljubljane presvetemu Srcu, Mariji pomočnici, sv. Jožefu, Antonu Pad. in sv. Vincenciju Pavl. za izdatno zboljšanje v zelo nevarni bolezni.

Iz Ljubljane. Morda se bo kdo čudil, da donša „Bogoljub“ naznanilo o svetniku sv. Janezu Nepomuku — kateri je po Kranjskem bolj neznan kot velik pomočnik. In vendar mi je pomagal v toliko neprijetnih slučajih iz največjih zadreg. Če se le z upanjem zatečem k njemu, gotovo sem uslišana. Želim, da bi vsak, kdor se nahaja v prav kritičnih okoliščinah, njega poklical na pomoč. Da bi se česčenje tega svetnika čimdalje bolj širilo, dalo je povod tem vrsticam in s tem rešiti sv. Jan. Nep. dano obljubo. J. K.

Sveta dolžnost in pa tudi obljuba me sili, da izrekam presv. Srcu Jezusovemu, Materi božji in sv. Antonu zahvalo: 1. da je že skoro slepi otrok popolnoma ozdravel, da hvala Bogu zopet dobro vidi. 2. Za pomoč, da mi je Bog dodelil srečen izid pri skušnji. 3. Za pomoč v hudi stiski, da se je potem vse dobro izšlo. 4. Da je hudi mož postal krotak kakor jagnje. Izrekam očitno zahvalo; kdor je v stiskah, zateci se k Mariji in presv. Srcu Jezusovemu, kajti ne pri ljudeh, temuč pri teh se najde tolažba in pomoč.

R. T. M. M.

Darovi.

Za sv. Detinstvo: Delavke v tržiški predilnici 6 K. — Za kruh sv. Antona: Jožef Rakun z Rečice 18 K. — Za gobovce: Neimenovana iz Kranja 20 K.

Prihodnja številka izide v četrtek, 29. septembra.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča sledeče nabožne spise:

RAFAEL

ali nauki in molitve za odraslo mladino.

Spisal **Jožef Kerčon**, duhovni svetovalec.

— Drugi natis. —

Najboljši molitvenik s pouki za odrasle mladeniše in dekleta.

Cene: Platno z rudečo obrezo K 1'50, usnje z rudečo obrezo K 1'60, usnje z marm. obrezo K 1'60, usnje z zlato obrezo K 2'—, po pošti 10 vinarjev več.

Nevesta Kristusova

ali podučna in molitvena knjiga za pobožne krščanske device.

Poslovenil **Fr. Hartol**, župnik. 101 Šesti natis.

Molitvenik s premišljevanjem in mnogoterimi navodili za vse bogoljubne žene in dekleta.

Cene: Rudeča obreza K 2'48, marm. obr. K 2'48, zlata obreza K 3'40, po pošti 20 vin. več.

Filoteja

Sv. Frančiška Saleškega

ali navod k bogoljubnemu življenju.

Po izvirniku poslovenil **Anton Kržič**.

Pobožnim vernikom in vsem bogoljubnim dušam v spodbudo.

Cene: Rudeča obreza K 1'80, marm. obreza K 1'80, zlata obreza K 2'40, po pošti 20 v. več.

Pot v nebeša

ali življenje udov tretjega reda svetega Frančiška Serafinskega, ki med svetom živijo.

Spisal **O. Nikolaj Meznarič**, frančiškan.

— Peti natis. —

Molitv. s potrebno razlago za slov. tretjerednike.

Cene: Rudeča obreza K 1'80, marm. obr. K 1'80, zlata obreza K 2'40, po pošti 20 vin. več.

Ura

moliti in častiti Jezusa v vednem češčenju presv. R. Telesa.

Sestavljena z nekaterimi molitvami za ude te prelepe bratovščine in sploh za vse častilce pri obiskovanju najsv. zakramenta ljubezni božje.

Cena trdo vezani knjižici 40 vin., po pošti 5 vin. več.

Naznanilo! Veliki boj v Vzhodni Aziji med belim in rumenim plemenom se je začel. Gotovo je, da bo boj dolgotrajen in krvav. Že dosednji dogodki so razburili ves svet in tudi v slovenskem narodu vsi sloji z napeto pozornostjo zasledujejo bojne dogodke.

Odkar so azijske tolpe pred stoletji preplavljale naše dežele, morale in požigale po evropskih pokrajinah, še ni bilo tako velikega in pomenljivega boja med belim in rumenim človekom. Zato se je odločilo založništvo „Dom in Sveta“, da začne izdajati pod naslovom

Vojska na Daljnem Vzhodu
natančen popis boja in tamošnjih krajev.

To delo izhaja v snopičih po šestnajst strani dvakrat na mesec. Vsak snopič ima svoj zavitek. Preskrbljeno je, da bo delo bogato okrašeno z mnogimi slikami.

Da se more vsakdo naročiti na to velezanimivo delo, smo nastavili ceno kar najnižje. Naročnina za en letnik (24 snopičev) stane K 4'80. Pol letnika (12 snopičev) K 2'40. Posamezni snopiči se dobe v bukvarnah po 20 vin.

Naročnina se naj pošilja edino le na naslov:

Upravišтво „Dom in Sveta“ v Ljubljani.

Priporoča se skupno naročanje!
Kdor naroči deset izvodov, dobi enega zastonj!
Na naročila brez naročnine se ne bo oziralo!

Ravnokar je pričela izhajati
rusko-japonska vojska.

IVAN KREGAR

pasár in izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

Ljubljana, Poljanska cesta 15

(blizu Alojzijevejšča)

se priporoča v izdelovanje vsakovrstne

cerkvene posode in orodja

iz zanesljive kovine po uzorcih ali lastnem načrtu v poljubnem slogu. — Staro posodo popravi in prenovi, posreabri in pozlati; v ognju pozlatuje tudi strelovodne osti, vse po priznani najnižji ceni.

Po naročilu veleč. gospoda And. Cebaškega izvršil je za stolno cerkev ljubljansko krasen, bogato pozlačen in ornamentiran lesteneč v renesančnem slogu.

FRANJA CZERNY

umetniška vezateljica
v Stari Loki štev. 15
pri Škofji Loki

priporoča se v izdelovanje **cerkvenih paramentov vsake vrste** (kakor **mašnih oblek, oltarnih prtov** itd.) od najpreprostejše izvršitve do najfinejše slikarije z iglo in vezenje z zlatom.

Stari že obrabljeni paramenti se popravljajo najskrbnejše, da so zopet za uporabo kakor novi.

Vse tu navedeno se izdeluje po najnižjih cenah.

405 B 12—8

? Ali že imaš ? te-le knjige ?

Križev pot za Marijine otroke dobiš za 20 vin. Če jih vzameš 50 vkup, pa vse za 7 K.

Male dnevnice so pošle.

„Vodilo“ za Marijine družbe. Prav pripravno vezano za moški žep; ima tudi eno sveto mašo in tri litanije. Velja 60 vin.

Molitvenik **„Najboljša mati“** ima v tretji izdaji skoro trikrat toliko branja kakor pa v prvi. Vsak častivec M. in J. Srca ga ima rad. — Ta molitvenik in še „Vodilo“ zraven, oboje tiskano s tako velikimi črkami, da lahko bero vsake oči, velja le toliko, kolikor velja drobnočrkni molitvenik tudi sam zase; namreč v platnu rud. obr. K 1:50, v usnju, zlati obrezi K 2:— in v najbolj lepi vezavi K 3:—.

Vse te knjige dobiš pri vseh knjigotržcih, posebno v prodajalni **Katol. tisk. društva v Ljubljani**, Kopitarjeve ulice št. 2 in pri založniku **Fr. Bleiweisu v Lešah**, p. Trzič.

Ali ste že naročnik „Slovenca“?

Ako še ne, naročite si ga lahko z vsakim dnem. Naročnina znaša za celo leto le 26 K ali mesečno 2:20 K. Naročnina naj se pošilja upravništvu „Slovenca“ v Ljubljani.

„Slovenec“ je najbolj razširjeni slovenski dnevnik ter prinaša sedaj mej drugim zelo točna, najnovejša obširna poročila o rusko-japonski vojski.

Naročite si pa lahko tudi

samo sobotno izdajo

ki stane za celo leto 7 K, za pol leta 3:50 K. S tem si lahko oskrbite za vsako nedeljo obilico najraznovrstnejšega berila.